

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 19 AUGUSTUS.

Alle doctrinaire bladen doen hun best om het publiek in dwaling te brengen nopens de gestemde militiewet, die zij beweren onder alle opzichten verzwarend te zijn.

We willen hun de waarheid niet laten vervalschen zonder daartegen te protesteeren, en de feiten voor te stellen, gelijk zij wezenlijk zijn.

De nieuwgestemde militiewet houdt vele verbeteringen in, die door de familiën der lotelingen gereedelijk zullen erkend en gewaardeerd worden. Zie er hier eene, die zekerlijk melding verdient :

De wet van 1870 bracht voor 't voetvolk mede : 26 maanden diensttijd en 3 terugroepingen, samen 29 maanden ; 2 verloftijden van eene maand, bleef : 27 maanden diensttijd.

De wet van 1875 vraagt 28 maanden diensttijd, en eene terugroeping, dus 29 maanden, gelijk vroeger : doch in plaats van eene maand verlof, bekomt men nu een van 6 weken, dus : 3 maanden van 29, blijft 26 maanden diensttijd, of eene maand minder dan volgens de wet van 1870.

Wij moeten aan niemand zeggen, hoezeer eene herhaalde terugroeping schadelijk was voor de familiën, en inzonderheid voor den loteling ; 't is al wel genoeg met eene, die zoo veel stoornis brengt in de werkzaamheid van hem, die wordt opgeroepen.

De doctrinaire bladen mogen de nieuwe wet kritieken, dat doen zij niet uit eene geest van rechtvaardigheid, maar enkel wegens politieke redenen ; zeker is het, dat de werkersbevolking, geroepen om den last van den legerdienst te dragen, er dankbaar zal over zijn, dat de diensttijd inderdaad korter is gemaakt !

De *Journal d'Anvers* brengt in herinnering wat de Genzen die nu op eenmaal zoo Koningsgezind zijn geworden, te Antwerpen gedaan hebben tijdens de droeve Chambord-dagen. Die herinnering komt nu juist van pas, om het publiek, en voornamelijk zekere hooge Kringen, die schijnen eenigszins vergeetachtig te zijn, te laten weten, tot hoeverro de partij der Van der Taalens en Gitsen onze eer en onze positie in gevaar gebracht heeft.

« Heeft die partij, zegt de *Journal d'Anvers*, niet gedurende verscheidene nachten onder de vepsters van den graaf van Chambord, die zich destijds in onze stad bevond, de schandelijkste beledigingen gebuild ? Hebben deze laffe en verachtelijke kerels, door het verhongerde en communistische fransquillonisme en door de Pruisische bespijlers gerugsteund, op dit ongelukkig oogenblik insgelijks geen onlusten aangestookt, die den doorluchtigen reiziger gedwongen hebben bij onze Noorderbaren eene gastvrijheid te gaan vragen, welke België hem weigerde... »

« Onlangs waren de doctrinaire bladen van Brussel verontwaardigd, omdat men in de Kamer strege woorden tegen Victor Emmanuel, den roover der Italiaansche kronen, uitgesproken had. Kort daarna beklagden die zelfde bladen zich omdat de katholieke drukpers, door hare aanvallen tegen von Bismarck, den vervolger van vijftien miljoen katholieke Duitschers, « de goede betrekkingen van België met Duitschland in gevaar brachten. »

« Wat moeten heden die doctrinaire phariseën van het gedrag hunner goede vrienden, de Antwerpsche genzen in februari 1872, denken ? Moeten zij nu niet bekennen, dat een dergelijk gedrag tegenover eenen man, die door de ongelukken zijns vaderlands vroeg of laat tot den Franschen troon kon geroepen worden, behalve zijn schandelijk karakter tweemaal schuldig en strijdig met de belangen des lands is ? »

« Wij weten het : Hendrik V heeft het hart hoog geplaatst, en bezit eene edelmoedige ziel ; en indien de Voorzienigheid, het door Haar begonnen werk voltooiende, hem de kroon op het hoofd drukt, zal hij zich enkel zijne vrienden willen herinneren, en zijne vijanden vergeten. »

« Maar er is nogtans eene herinnering, die hij vruchteloos zal trachten uit zijn geheugen te wischen : het is dat in 1872 eene bende brood-dronkere kerels hem grof beledigd heeft, en hem het recht op de tot dusver onbevestigde, oude en eerlijke gastvrijheid van België ontkend heeft. Sedert de onlusten van Februari 1872, moet de Graaf van Chambord inderdaad tot zichzelf zeggen : « Ik heb Engeland bezocht, en dit groot en edel land heeft mij met zijnen eerbied omgeven ; ik heb het republikeinsch Zwitserland, het protestantsche Nederland, Italië

voor en zelfs Italië na Cavour, Hongarië, het Oostenrijk der vrijmetselaars van Beust, Giskra en Andrassy doorlopen, en nergens elders dan in België heeft ooit een gebaar, een woord in mij de drievoudige majesteit van het bloed, het ongeluk en de ballingschap miskend. »

« Wij vragen dringend dat men niet vergeet dat, diezelfde partij die in 1872, tegen den Graaf van Chambord hare Jacobijnerwoede den teugel vierde, zich bereidt om deze week den koninklijken bloedverwant te ontvangen van den prins, die, binnen eenige maanden misschien, op Frankrijks troon zal geplaatst zijn. »

« Wij mogen ons bij deze aanhaling bepalen : het besluit is door zich zelf duidelijk genoeg, opdat men niet hoeve aan te dringen op de plichten die de voorzichtigheid aan allen oplegt.

STADS- EN PROVINCIE NIEUWS.

Brand in Eygenbilsen.

Donderdag 11, ongeveer om 9 uren 's avonds ontstond een hevige brand midden in het dorp Eygenbilsen, in het huis van de wed^e Bergans. Het vuur gevoeld door een aantal tonnen brandewijn en olie steeg weldra in dichte kolommen langs de muren op, en het huis zoowel als magazijn stal en schuur reeds in volle vlam, scheen mede oogenblikkelijk den prooi der vlammen te zullen worden.

Nochtans onlangs de geringe middelen van blussching (geene brandspuiten zijn in het dorp) sprongen eenige moedige mannen hardnekkig in de bres om het vernielend element zijnen prooi te betwisten. Aan hun hoofd staat de heer Jos. Huygen van Eygenbilsen ; manhaftig klimt hij met eenige mannen op het zolderdijf boven de poort die het huis van het magazijn scheidt. Daar reeds woeden de vlammen ; het dak brand boven hun hoofd, de vloer gloeit onder hunne voeten, een aantal zakken graan staan rondom hen in volle vlam, doch, met moed en kracht zwoegen zij voort, dooven dit alles, breken het zolderdijf los, werpen het naar beneden, en veranderen den vloer boven de poort in een soort van brug die den brand van het huis scheidt.

Daar, onverschrokken, onvermoeid, beperken zij het vuur, wier vlammen den muur doen gloeien, en steeds de brug ja hunne kleederen komen lekken.

Tusschen schuur en magazijnen wedijverde onversaagd de knecht uit het huis. Hij liet er bijna het leven. Door het vlamdend dak op den zolder gevallen, had hij enkel zijne redding te danken aan zijne kennis der plaatsen. Reeds waanden de aanschouwers hem verloren, toen hij van uit de vlammen weer te voorschijn trad en, hoewel gekwetst, zijnen post terug kwam vergen.

Het kolen magazijn, waarvan een aantal overzekerd graan, werd medegespaard, de vlammen hebben slechts het dak gedeeltelijk verbrand en het graan eenigzins beschadigd.

Tot later als een uur in den nacht duurde onophoudend het gevaar voor 't huis, tot zoolang spookte om zoo te zeggen, Jos. Huygen in vlammen en rook, onbewust dat zijne handen geschroeid, zijne voeten verbrand waren.

Het vuur verzwaakte dan, bij gebrek aan voedsel, en men kon dan ook de ramp waarden.

Van stallen, magazijn en schuur bleef niets meer over, en verder was alles grootelijks beschadigd.

Het verlies beloopt verre boven de 20,000 frs.

Men schrijft ons uit Hasselt, 17 augustus :

Woensdag avond ten 8 1/2 ure is er een moord te Brée gepleegd, door eenen inwoner, die, gewapend met een bijl, een anderen persoon het hoofd heeft ingeslagen ; het slachtoffer is dood, en men zegt dat de dader zinneloos is.

OPENING DER JACHT.

De opening der jacht in de provincie Limburg is bepaald op den 27 augustus.

M. Anguste Opdabeek van Herderen, heeft zijn examen van kandidaat in wijsbegeerte afgelegd.

Feesten te Antwerpen.

Men schrijft uit Antwerpen, 16 augustus : Om 5 uren van den namiddag zijn de leden van het XIIIe taal- en letterkundig congres vergaderd aan de statieplaats van staatspoorweg. Het schepencollegie bevindt zich hier in officieel kostuum. De staf der officieren van de burgerwacht, kolonel David aan 't hoofd, is hier ook gekomen om ons te verwelkomen. Met eene warme aanspraak heeft de heer schepen van der Taalen de congresleden welkom in Antwerpen. Dr Piccardt, van Goes, antwoordt, in naam der

Noord-Nederlanders, in eenen even warmen speech. De congresleden vormen zich in stoet en, het muziek der burgerwacht aan het hoofd, trekken zij naar het stadhuis, waar de plechtige ontvangst door de overheid moet plaats grijpen. De heer burgemeester roept de letterkundigen en geleerden, uit Noord en Zuid gekomen om het congres bij te wonen, een driedubbel welkome toe. Gij kent de « phrase » van de « Broederbanden » die Noord en Zuid « zamen snoeren » en de « Broeders » uit het Noorden en de « Broeders » uit het Zuiden — hier weer gaat dat eeuwig deuntje. Geef ons toch eens wat nieuws, heeren geleerden !

De heer Delcroix komt namens de belgische regering (!) de broeders uit het Noorden op den belgischen « broedergrond » begroeten. Of wij hier al wat verbroederd hebben !

De heer de Jonge van Ellemee, voorzitter van het XIIe Nederlandsch congres, spreekt, geloof ik, namens de Noordnederlandse broeders. Wat hij vertelt kan ik u niet juist zeggen : Op het stadhuis is geen enkel plaatske voor een armen dagbladschrijver opengemaakt. Ik hoor hem nu en dan eens spreken van *atmosphoeer*. Ik geloof dat hij zegt dat het warm is. Hij heeft waerachtig gelijk, de man ! 't is hier warm : 't zweet drupt ons af. Nu komt onze vriend Odilon Perier, advocaat te Dendermonde, in naam der Zuidnederlandse congresleden den welkomegroet der antwerpsche regering met een hartelijk woord van dank beantwoorden. Hij hoopt « dat dit congres iets goeds, iets nuttigs, iets degelijks voor den grootschen nederlanderschen stam zal opleveren — en wij hopen het ook ! »

Nadat 't muziekkorps het *Nederlandsch bloed* en de *Brabançonne* had gespeeld was de plechtige ontvangst afgelopen.

Om 8 uren is in de Koninklijke Harmonie de uitvoering van 't oratorio de *Oorlog* begonnen. De Harmonie is eene ruime zaal met midden gelijkvloers en zijbeuken. Zij wordt verlicht langs weerszijden door 9 groote en evenveel kleine kandelabers. Op de galerij langs elken kant 9 groote luchters. Op den grooten trap die naar de galerij geleidt, staan 2 groote kandelabers en in den fond der zaal zijn er zes. De zaal is met deze talrijke gazbekken verlicht. Geene bijzondere versiering, wat zij dan ook niet behoeft. Men zegt ons dat de *Oorlog* door 800 muzikanten, zangers en zangeressen uitgevoerd wordt. De aanblik dier talrijke schaar uitvoerders op eene estrade in amphi-theater geplaatst is grootsch. De meeste jufvrouwen zijn in 't wit gekleed en dragen aan den arm eenen strik van de belgische en noordnederlandse kleuren.

De heer Benoit bestuurt zelf de ontzaglijke massa uitvoerders. Het 1^e gedeelte loopt vrij koel af. Na het 2^e barsten toejuichingen los en tevens « o gelukkig degenen die onder dak zijn — een erg onweder. Binnen in de zaal, vooral op de galerij der voorbehoudene plaats der congresleden, heerscht eene onverdraaglijke hitte : men roostert. Na het 1^e gedeelte is de galerij dan ook meer dan de helft ontruimd. Er behoort eenen reuzenmoed toe om in zulke atmosfeer — het woord van de Jonge van Ellemee — muziek aan te hooren, al geldt het ook een oratorio dat de bagatel kost van meer dan 20,000 fr. ! Die deze uitvoering hebben bijgewoond op de galerij zullen mogen zeggen : ik heb het oratorio in 't zweet mijns aanschijns aanhoord. Om 10 uren was de eerste helft van het oratorio uitgevoerd. Van de poos hebben velen gebruik gemaakt om heen te gaan en wij ook ! Trop de fleurs... neen, te veel muziek en te warm !

Welke kunstzangers en kunstzangeressen hunne medewerking aan de uitvoering geleend hebben, wij kunnen het niet zeggen. Wij zagen in niemands handen een programma — tenzij het boekje welk het gedicht bevat en een frank verkocht wordt, die geheimen ontsluit. Wij hebben ons den *luxe* van zulk boekje ontzegd : overal elders worden zulke dingen de drukpers kosteloos aangeboden.

Hier heet het betalen. Wij kunnen juist het muziek-comiteit ons compliment niet maken over de inrichting van dien muzikalen feestavond.

De stad is bevlagd. Wat ik u over de versiering zou kunnen zeggen weet gij reeds uit de Antwerpsche dagbladen. Maar doet er maar iets af voor de overdrijving.

De feesten zijn begonnen zaterdag namiddag om 3 uur, met eene uitdeeling van 1200 kaarten

brooden en 1500 kilos vleesch aan de arme werkersfamilien. Om die gift te kunnen genieten moest men zijn trouwboekje kunnen vertoonen.

— *De drie geneesheer n.* — De vermaarde geneesheer Dumoulin was op zijn sterfbed omringd van de vermaarde doctors van zijnen tijd, die meestal zijne leerlingen waren. — Heeren, zegde hij hun, ik laat drie *grote geneesheeren* achter. Ieder der omstaanders stak fier de borst vooruit, denkende dat zijn naam onder de drie begunstigde geneesheeren uit den mond des stervenden ging komen. — Die drie geneesheeren, sprak hij voort, kent gij alle. Elkeen, de ongebederigd ten gronde richtende, verzocht hem ze te noemen. — Het zijn, hernam de listige ouderling, *het water, de oefening en de matigheid.*

— Er leven tegenwoordig op de wereld een milliard of duizend miljoen menschen, die 3064 laten spreken en 1100 eerediensten belijden. De gemiddelde ouderdom van den mensch wordt op 33 jaren en 6 maanden geschat. Het vierde deel der kinderen sterft voor het 7e jaar, en de helft der menschen voor het 47e. Van de 100 personen, zijn er 6 die 60 jaren oud worden of iets daarboven. Van de 300 leeft er eene tot 80 jaar, en van de 1000 eene tot 100. Elk jaar sterven 33 miljoen menschen, dus elken dag 96,000, elke uur 3730, elke minuut 60 en elke seconde één. Maar sterven er 33 miljoen, er zijn intendeel 42 1/2 miljoen geboorten. Met dit overschot van 9 1/2 miljoen menschen die alle jaren meer geboren worden dan er sterven, zou de bevolking van de wereld reusachtig toenemen ware 't niet dat oorlogen, ziekten en andere ongelukken, ook ieder jaar op verscheidene plaatsen van den aardbol buitengewone verwoestingen onder het menschedom aanrichten.

— *Poets wederom poets.* — Om in een zeker genootschap van dichters als lid aangenomen te worden, moest men aanstands in rijm kunnen antwoorden op eene vraag of aanspraak die door den voorzitter gedaan werd. Zekeren dag bood zich een lijkbidder aan : de voorzitter, die een advocaat was, scheen hier over verontwaardigd, en willende met het ambt van Piet (zoo was den naam van den kandidaat) spotten, sprak hij hem aldus aan :

« Als velen sterven, dan leeft Piet,
« Dat geeft hem zijne brooden ;
« Als niemand sterft heeft hij verdriet,
« Zoo leeft Piet van de dooden. »

Maar de lijkbidder die ook een stuk poët was, antwoordde :

« Als tweedracht leeft, leeft d'advokaat,
« Dat geeft hem kost en zuivel ;
« Als eendracht leeft, sterft hij van haat,
« Zoo leeft hij van den duivel. »

Buitenlandsch nieuws.

Nederland.

OPSTAND IN EEN WEEZENHUIS.

Aan een viertal jongens was voor veertien dagen aangezegd, dat zij wegens slecht gedrag, het diaconie-weeshuis te Amsterdam zouden moeten verlaten. Toen zaterdag het oogenblik daarvoor gekomen was, weigerden zij hardaekig te vertrekken ; familieleden van de jongens hadden hen aangespoord, geen geld of kleeding voor hunnen uitzet aan te nemen, en 't gesticht niet te verlaten.

Bij het tumult dat daardoor ontstond, voegden zich een aantal andere jongens, die naar hunne meening, recht tot ontevredenheid hadden over eene nieuw ingevoerde financiële regeling, waarbij bepaald werd, dat er eene vermindering in hun zakgeld zou gebracht worden, ten einde hunne spaarpenningen te vermeerderen en aan allerlei onnodige uitgaven een einde te maken ; een besluit, dat dus waarlijk alleen in het belang van hen en hunne toekomst genomen was.

Niettemin verzotten zij zich met alle kracht er tegen ; een hunner verstoutte zich zelfs te zeggen : « Zoo ik minder dan een rijksdaalder zakgeld krijg, ga ik stelen ! » Men kan hieruit nagaan, hoe de stemming onder de weesjongens was. Weldra werd de zucht tot opstand dan ook door daden aan den dag gelegd ; de familieleden, die zich buiten het gesticht geschaard hadden, en de jongens daarbinnen, werden oproerig, waarbij tal van glasruiten werden ingeworpen.

Zoo de politie niet tusschen beide ware gekomen, zouden er wellicht nog ergerlijker tooneelen zijn voorgevallen schoon het gebeurde op zich zelf reeds treurig genoeg is.

De belhamels in deze zaak, de jongens wien men verplicht was huisvesting te ontzeggen, waren omstreeks 20 jaren oud en in staat in hun onderhoud te voorzien.